

HUB מרכז ליזמות חינוכית
מכללת סמינר הקיבוצים

מכללת סמינר הקיבוצים יחידת הדפוס

נשיקת השירה / רוני סומק
16 הדפסים בעקבות שירים

אוצר: יוסי משען
אפריל 2016

"נשיקת השירה"

על שולחן הפרלמנט ביחידת הדפוס הונחו קודם השירים

ואחר כך הציורים.

רוני סומק אמר לי "מילה שווה אלף תמונות" ואני עניתי אל

תשכח "תמונה שווה אלף מילים". זה נשמע כמו הזמנה לדו

קרב. אז הרמתי את הכפפה והתערוכה הזאת היא לא פחות

מאשר דו"ח ניצחון.

כבוד גדול נפל בחלקי לתלות בפניכם את התוצאות.

יוסי משען

אספלט. שיר געגועים

וְהָאֲסֵפֶלֶט הוּא תָּפֵר בְּבִגְדֵי הָאָרֶץ
הוּא רָגַשׁ הַמְבַדֵּיל בֵּין נְקִישַׁת עֵקֶב, אוֹפִנּוּעֵי הַחֲשָׁד אוֹ רֶגֶל יַחֲפָה.
וְהַלְיָלָה, זְכָרוֹן רִיסִיָּה הַרְטֻבִים אַחֲרֵי הַמְקַלְחַת
דוֹמָה לְגוֹף הָעוֹרְבִים הַנִּצְבָּע מֵעַל שְׁמוֹרֵת הָעֵין בְּבִרְקֵי הָאֲסֵפֶלֶט.

Ronny Someck
ASPHALT. NOSTALGIA POEM

And asphalt is a stitch in the land's garment
a feeling distinguishing between heeltap,
motorcycles of the dark, or a bare foot.
And tonight, the memory of her wet lashes
after showering is similar to the bloych of crows
painted above the eyelid in the asphalt glare.

TR: GABRIEL LEVIN

הא יבנה קקבוב נבנה
הא יבנה קקבוב נבנה

הא יבנה קקבוב נבנה
הא יבנה קקבוב נבנה

הא יבנה קקבוב נבנה
הא יבנה קקבוב נבנה

הא יבנה קקבוב נבנה
הא יבנה קקבוב נבנה

הא יבנה קקבוב נבנה
הא יבנה קקבוב נבנה

די-ג'יי במעון נשים מוכות

אָנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת דִּי-ג'יי
בְּמַעוֹן נָשִׁים מְכוּת,
לְשִׁיר שִׁירִים שְׂיִדּוּגוֹ דְּגִי חֶרֶב
מִתְחַתֵּית עֵין, יִטְבִּיעוּ כְּרִישֵׁי כָּאֵב
וַיִּמְלְאוּ בְּדִגֵּי זָהָב
אֶקְנִיּוּם לֵב.
אָבֵל הָאֵין שֶׁל נָשִׁים מְכוּת הִיא
בוֹר מְלֵא קְלָלוֹת,
וְהֵן מְבַהֲלוֹת מְכַל שְׂרִיטָה שְׁעַל שְׁפִתַי מְלָה,
מְסַכֵּין חֵד כְּלָשׁוֹן,
מִמְשֵׁי בְלוֹף הַמְרַפֵּד חֵלֶל גְּרוֹן.

"נָשִׁים, נָשִׁים", אָנִי לוֹחֵשׁ לְעַצְמִי,
"אָנִי מְקַשְׁקֵשׁ כְּדֵף תְּלוּשׁ מְסַפֵּר חֵיִכּוֹן,
וְאַתָּן שׁוֹרוֹת בְּבִלוֹז שְׂאֶכְתֵּב בְּא"ב שֶׁל הַשְּׁעוֹת,
בְּהֵן הֵייתָן לֹא יוֹתֵר מְסִתֵּם בְּשֵׁר
אֲשֶׁר הַשֵּׁלֶךְ מְאֻטְלִיזֵי הַגִּיהֶנֶם".

אני רוצה להיות גיני

דמיון נעים מוכר
שירי שירי שירי גיני חורק

מה חגת עין, וטקטו כרוסי כקאק
או מילא קדגני זכה ק
אין גרויסקים ים ק

אדם האני אל נעים מוכר היסו
קור מילא גלילות

שם שפתי ומה
מפני זה כדמיון

מהי קאוס המרפג תלם זינון

הנשים, נעים, אני עומה לעצמי
"אני מקובקע פנים תלום"

מסכן חייבן
ואתן שדחת בקלווי שאכריק

קא"ק של השומר
קדין ה"גן ע"א יתרי אמרם קטר
אשר אושטן באכע"י הני קטרם

מפית

הזמן
דק
כמפית המוחקת
פרורי מלה
מתחת לשפה.
"נהנית?" היא שואלת, "ספר לחבריך.
לא נהנית? ספר לנו."
ואנו, כמו הפה, לא שבעים אף פעם
מתפריט הגוף,
והאהבה בסוף הלילה היא
כסא הפוך
על שלחן במסעדה.
רגליה באויר,
ראשה בענני רצפה.

فوطية

الزمن

رقيق

كفوطية تمحو

فئات كلمة

تحت اللغة

"تمتعت؟" فئات

ما تمتعت بجمالنا

تحت هذا القم، لا نستع أبدًا

من قائمة الطعمة الجسد

والليل في آخر الليل هو

كروسي محبوب

على طوي مطعم.

ان جفون الهواء،

رأس في غيوم الأرضية.

מכתב של האסיר ר.ס. להנהלת הכלא

האֶהָבָה היא מֶרֶד אֶסִירִים
בְּכֹל שֶׁל הַגּוֹף.
בְּבִקְשָׁה, אֶל תִּנְכּוּ לִי שְׁלִישׁ
עַל הַתְּנֵהוּגוֹת טוֹבָה.

מכתב של האסיר ר.ס.ו. להנהלת הכלא

האהבה היא מרד אסירים
בכלא של הגוף
בבקשה אל תנפון ללי שלישי
על התנהגות טובה.

זה השיר על הנערה שביקשה שאכתוב עליה שיר

היא השעינה את מקל הספונג'ה על דלת חדר השרותים,
בסניף יפו של בנק הלואה וחסכון וסחטה סמרטוט
באצבעות ספוגות.
ידעתי את ערפה, את כיפוף גוה, את כבוד המשפחה
שהרבה כפתורים בחלצתה.
ידעתי שהיא באה מקלנסואה, ואם יהיה שיר אקרא לו
פטמה מורגנה.

עברו שנים,
וכשאפגש בה אספר לה על מחמד עלי,
שפעם צעקו לו ברחוב 'פוישי מלכלך' וחבריו שסו אותו
להשיב אגרוף.
"ואם ארתור רובינשטיין, "שאל עלי, "היה עובר כאן,
ומישהו היה צועק לו 'יהודי מלכלך' – אז הוא היה
מרביץ קונצרט?"

(גרסה שנייה 2015)

זה השיר על הנערה שבקשה שאכתוב עליה שיר

"ואם ארתור רובינשטיין, שאל עלי, 'הנה עובר כאן

ומישהו צועק לו 'יהודי מלכלד' - אז הוא הנה

מרביץ קונצרט?"

בלוז הנשיקה השלישית

היא היתה כמעט הראשונה ורציתי לקרוא לה חנה.
היא קראה לי פגיו כי היתי ה- 306 שָׁלָה.
היו בינינו כמה שנים לטובתה, ועד אז
לא עליתי על טרמפים שלא עצרו לי.
עמדנו ליד גדר בית הספר החקלאי ומתחת
לכפות הרגלים אפשר היה לשמע איך
בצנורות ההשקיה ממתיקים המים
סוד לאדמה.
"אם תשתל בה פרסה", אמרה, "תוך שנה
יצמח לך סוס", ו"אם", ענית, "תשתלי בה מאורר,
תוך דקה תצוץ השמלה המעופפת של מרלין מונרו".
אחרי שניה החלו שפתיך להתפורר כחול
ולשונה הגיחה אל פני
כשאריות גל.
העולם באותה שעה חלק בין עוצמי העיניים
לבין המתופפים במגרש המסדרים
של השקיעה.
לכן לא ראיתי איך הצליפו גלגלי הטרכטור
שעבר ליד במי השלוליות,
ואיך כנשיקות מעופפות נתזו רסיסי הבץ
אל שרירי העננים שנדדו בערב
לדחף את השמש
לים.

SIE WAR BEINAHE DIE ERSTE UND ICH WOLLTE SIE EVA
NENNE
SIE NANNT MICH PEUGEOT, WEIL DER 306 VON IHR WA
ES LAGEN EIN PAAR JAHRE ~~ZWISCHEN UNS ZAM~~ IHREN
GUNSTEN UND BIS DAHIN BIN ICH NIE GETRAMPT VIE
NIEMAND FÜR MICH ANHIELT. WIR STUNDEN AN ZAM
DER LANDWIRTSCHAFTLICHEN

SCHULE UND ES

MAR MOGEN ZUM HÖR
WIE IN DEN BEWUSSTSEIN
UNTER DEN FÜßEN
SUBWASSER EIN GEFIEH
DER ERDE ENTLECKTE.

WENN DU EIN HOFISEN

EINPAULZ, SAGTE SIE WIRD

סולו תופים

כָּל הַלַּיְלָה דְּפָקוּ אוֹתֶךָ
הַמְחַשְּׁבוֹת.
עוֹרֶךְ נִמְתַּח עַל תֵּף הַגּוֹף.
אֶת הַמְּקֵלוֹת הָיִית לֹקַחַת לְמִסְעָדָה סִינִית
וְנוֹעֶצֶת בְּבֶשֶׁר הַלְּוִיָּתָן שֶׁשָּׁחָה לְךָ בְּמַח.
בְּבִקֵּר אֲנִי אוֹחֵז אוֹתֶךָ
כְּאֵלוֹ הָיִית מְסַמֵּר בֵּין שְׁפִתַי הַסְּנֵדֶלֶר.
רֹאשְׁךָ רָטֹב, מְצֻפָּה לְנִגְיַעַת הַפְּטִישׁ.
הָעֵקֶב שֶׁיִּחְלִיק אֶל הַנֶּעַל יַגְבִּיחַ אֶת הַרְגַע
בוֹ תִתְקַרְבִי לְעֵבְרִי.

2009 י"ג - י"ד

"יום הדין"

שיעור ראשון בקורס לשירה מדויקת

בהשראת 'הקבצנית מנפולי' מאת מקס ז'קוב

"אתה רואה", הוא אמר, "את זה עם השפס?"
"יש שלושה עם שפס", ענית.
"את זה", הוא המשיך, "עם השפס והעין הסינית?"
"לשלתם", דיקתתי, "יש שפס ועין סינית".
"זה", הוא התעקש, "עם השפס, העין הסינית והצלקת
מעל לגבה".
"לשלתם", לא ותרתתי, "יש שפס, עין סינית וצלקת
מעל לגבה".
ואז הוא שלף אקדח, ירה בימני ובאמצעי,
הצביע על השמאלי
ואמר:
"אותו אני מת להרג".

מחר, תלמידים יקרים, נלמד בקורס לשירי אהבה
איך להפוך את הלב
לעברון נמלט.

"אָהן וואָס" דאָס איז "אין די פּאַסן פֿון
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן

"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן
"די פּאַסן פֿון די פּאַסן" די פּאַסן פֿון די פּאַסן

נאום האב למחזרי בתו

אתם, שעוד מעט תגעו בידה
ותקחו אותה לאן שתקחו,
אל תשכחו את שעורי הפסנתר
שידעו אצבעותיה בגיל תשע,
את כדורי הסל שגלפתו בדרך
אל הרשת שסננה חלומות
ואת התחבובות על הפצע המדמה
שבקצה הבהן.

צירו בדמיונכם את ידה כמשלש זקב
שצלעותיו: כרים עבדול ג'באר, מוצרט
ואלהים,
וכשתראו את אצבעה מורה על הירח,
אתם תסתכלו על האצבע.

אגם הברבורים

עֲשֵׂי שְׁהַדְמָעָה מִלְּחֵי הַבְּרָבוֹר
וְתִהְיֶה אָבֶן פְּנֵה
שֶׁל אוֹקְיָנוֹס הַשְּׁמַחָה.
שָׁם
אֶלְמַד לְשָׁחוֹת.

אגם הברבורים

עֲשֵׂי שֶׁהַדְמָעָה מְלַחֵי הַבְּרָבוֹר

תִּהְיֶה אֶבֶן פְּנֵה

שֶׁל אוֹקֵינוֹס הַשְּׂמֵחָה.

שֵׁם

אֶלְמֵד לְשָׁחוֹת.

ברכיים. עצה שמינית לילדה רוקדת

הבעיה הגדולה של ליגת ה-NBA היא הברכיים.

במשך שבעה חודשים מכדרר כל שחקן כמעט 80 משחקים. משקלו יכול להגיע ל- 130 ק"ג, וכשהוא נוחת לא נכון על הפרקט, הברכיים דומעות.

הברך היא מנוע. היא ציר הרצון להגביה עמוד שדרה. תנועת ברג תפאר את

הקפיצה

למי שבא לראות

בלט

על לוח התוצאות.

ויש גם ברכיים המסתגנות מתחת לשמלת רקדנית פלמנקו,

ברכיים ציטניות עד מאוד בטנגו,

ברכיים שנולדו ללטוף הסלסה

ויש את הברכיים שלך.

אני זוכר את היום בו התחלת לזחל.

הנחנו את ברפיך על שלחן ביליארד,

והפדורים שהתגלגלו סביב החלו לאבד צבע.

לא ותרת, וכשנסית לעמד נפלת באותו יפי

של מחיאת כף

ביד אחת.

מאז בקשר לברכיים אני פחות מדאג.

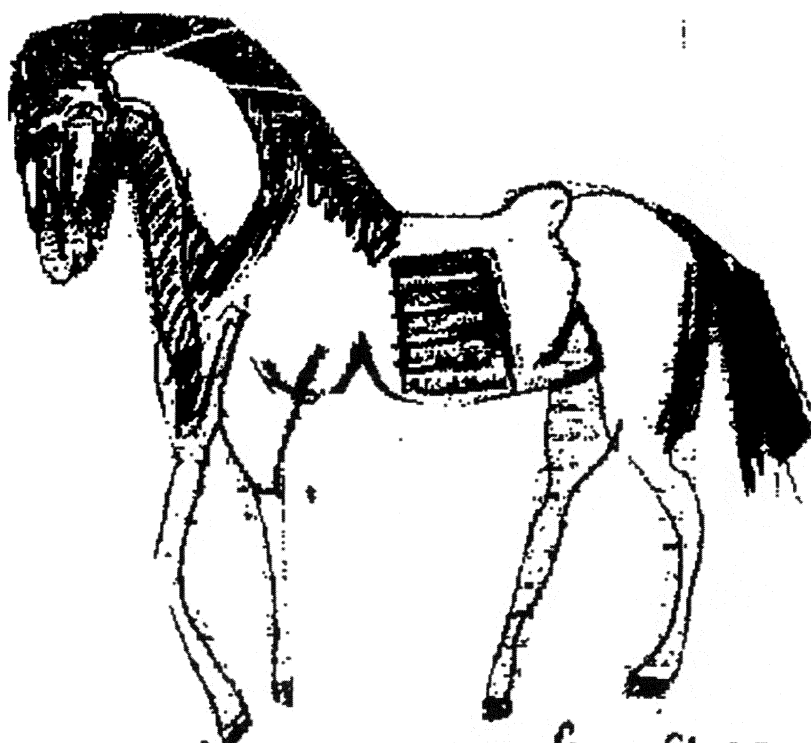
הַיְהוּדִים מֵאֵין לְיִשְׂרָאֵל

וְהַיְהוּדִים לֹא מֵאֵין

לְהַגְבִּיר עַמּוּד יִשְׂרָאֵל

הפואטיקה של המקום השני במרוצי סוסים

תראָה, אוֹמֵר לִי קוֹבִי, אֵיךְ
מוֹשְׁכוֹת הַדְּמִיוֹן נִרְתְּמוֹת
לְצִנְאָר עֵנָן
שֶׁפֶסֶל כְּרֹאשׁ סוּס.
זוֹהִי, אֲנִי עוֹנָה, הַתְּחֵלָה לֹא רָעָה
לְשִׁיר נְצַחוֹן
אֶלְמָלָא סַאֲלִפּוֹרְדִּי סִיקֶרֶט,
הַסּוּס שֶׁהִמְרִנוּ עָלָיו,
הִיָּה בְּמַרְחָק נְשִׁיפָה
מִזֶּה שֶׁהִגִּיעַ רֹאשׁוֹן.

הבואיך של הקוק העז כמדולי סוסים:
אריאל, אלמו ל קובי, און/אויסכוו געזין זינגער/
עצור און/עסעל קרול סוס / און/ און עונגה דע חסד
לא זאל/עס זאל/אטעל סאטורד סינגל/הסוס שאנטי
עס/גיה עמק של זאל/אני ענגל זאל.

שיר הלל לז'ורנל האופנה 'בורדה'

אני בן של תופרת, וכשהייתי ילד דמינתי
ברוש למחט ירקה,
בור לאדמה פרומה
ואת סערת הזים לפלונטר שהכה גלים
בכחל פקעת חוטים.
בסוף כל יום גלגל אבי את סרט המדידה
שהתפתל כנחש על כרסה,
ואני לטפתי במגנט את פניו הלא מגלחים
של השטיח,
עד שהסכות ששקעו בין זיפיו
זקפו קומה.
אמי הפליגה לארצות שגבולותיהן היו קוים שבורים
בעמודי הגזרות של ז'ורנל האפנה 'בורדה',
וחלמה למלא בפייטים את שמלת ההופעות של
גריס קלי, נסיכת מונקו.
היא לא תודה בכך,
אבל אני שנדקרתי בראשי האצבעות, עד שלמדתי
לתפור כפתורי חלום על חלצות היום-יום,
יכול להעיד על כך
בשבועה.

"ברדה"

אין ארץ ישראל, וכל מי שיש לו בית
צריך להחליט על קניית
מכונת הכותמת החדשה הזו
היא מיוצרת בארצות הברית
והיא הטובה ביותר שיש
היא קלה ונוחה לשימוש
והיא עובדת במהירות
ועם שקט יחסי

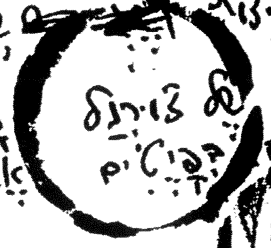
המכונה הזו היא
הטובה ביותר שיש
היא קלה ונוחה לשימוש
והיא עובדת במהירות
ועם שקט יחסי

אין ארץ ישראל, וכל מי שיש לו בית
צריך להחליט על קניית
מכונת הכותמת החדשה הזו

היא מיוצרת בארצות הברית
והיא הטובה ביותר שיש

היא קלה ונוחה לשימוש
והיא עובדת במהירות
ועם שקט יחסי

המכונה הזו היא הטובה ביותר שיש
היא קלה ונוחה לשימוש
והיא עובדת במהירות
ועם שקט יחסי

סטריפטיז השושנה

(בהשראת 'בתנות פסים' מאת משה אבן-עזרא)

קוצים הם שומרי הסף במועדון סטריפטיז
בו משליכה השושנה חזית עליהם
על עשבים שוטים, המחכים לרוח
שתזקיף להם פנים.
איש לא ימלט הלילה מדקירת הפרח.

חרב ריסיס

(בעקבות שיר חיק פלסטיני)

עינים מנמנמות, בואו לתקע
חרב ריסיס בבטן העלטה.

חלמו על עין אילה
המסנורת לב אויב שחשק בגופה .

ואתה תינוקי,
גם אם שנתך מחלישה את לבי,
ראה איך ממרום סלמות
צעקתי מגרשת את גדודיו של המות.
לכבודך אקח עט וקסת, אמשל בדי
ואכתב מכתב למי שנטש.
אל תבכה, אל תשטף את חדרי בדמעות.
תן לגורל להיות סמרטוט שיבריק
את הרצפה
עליה תדרך כף רגלך.

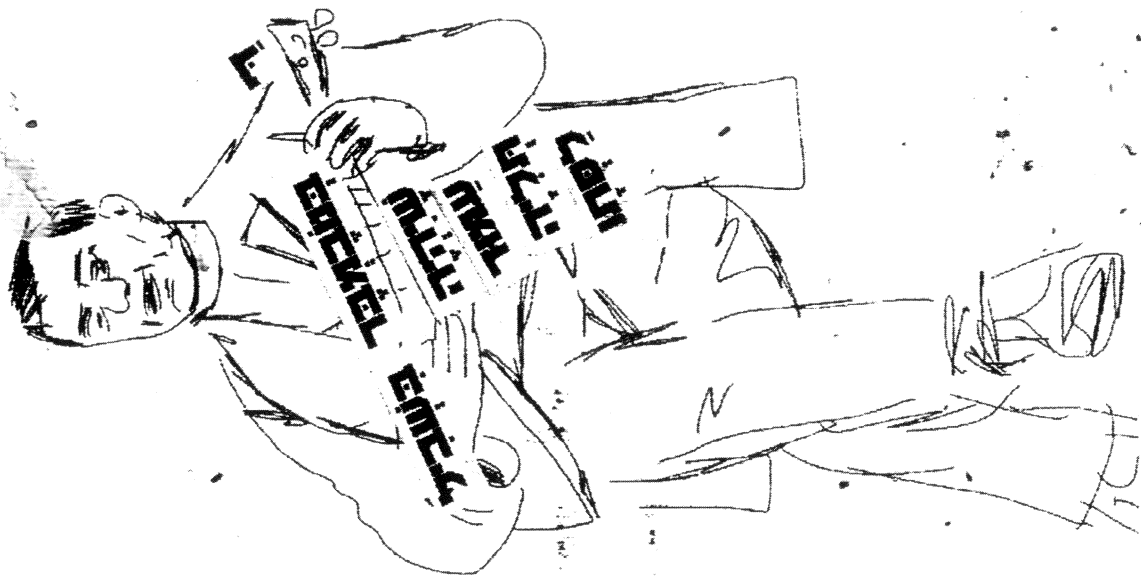

סונטת המסתפקים במועט

רוֹפֵא לֹא צָרִיךְ לְחַלּוֹת בְּכָל הַמַּחְלוֹת בְּהֵן הוּא מְטַפֵּל,
טֵבַח לֹא מְטַבֵּיעַ בְּהַר מְלַח אֶת מָה שֶׁהוּא מְבַשֵּׁל,
בְּפֶה שֶׁל מוֹכֶרֶת הַסְּפָרִיּוֹת אֵין מְקוֹם
לְכָל כֵּךְ הַרְבֵּה צְלוּפֹן,
וְעַל חֲלָצַת הַחֲשָׁפְנִית תַּפְוִרִים רַק חֶלֶק
מִכְּפִתּוֹרֵי הָעוֹלָם.

מְשׁוֹרְרִים תּוֹלִים רְאֵשֵׁי שׁוֹרוֹת עַל עֲמוּדֵי שְׁלֶכֶת.
מְלִים הַמְּסַתְּפָקוֹת בְּמוֹעֵט
מְתַנּוּפְפוֹת בְּרוּחַ וְרִגְלָן בּוֹעֵטָת
בְּשִׁמְשׁ הַמַּעֲמִיסָה קֶרְנִים עַל מְשֵׁאוֹת צֵל
רָגַע לִפְנֵי שֶׁהִיא מְסַתְּלָקָת.

דִּי בְּעֵץ אֶחָד בְּשִׁבִיל לְסַפֵּר אֶת כָּל הַיַּעַר,
דִּי בְּעֵלָה בְּשִׁבִיל נְפִנוּף פְּרֻדָּה מְעַנָּף,
דִּי בְּנוֹבְמֶבֶר בְּשִׁבִיל שִׁיְהִיָּה עֲמוּד תְּלִיָּה לְסִתּוֹ.

Mr. J. R. ...
#18

מקורות

השיר אספלט. שיר געגועים מתוך גן עדן לאורז

השירים מפית, בלוז הנשיקה השלישית, סולו תופים, שיעור ראשון בקורס לשירה מדויקת, נאום האב למחזרי בתו, ו-סונטת המסתפקים במועט מתוך אלגיר

השירים אגם הברבורים, ברכיים עצה שמינית לילדה רוקדת, סטריפטיז השושנה ו-שיר הלל לז'ורנל האופנה 'בורדה' מתוך כוח סוס

כל הספרים ראו אור בהוצאת כנרת זמורה ביתן

העבודות לשירים חרב ריסיס וסונטת המסתפקים במועט נעשו בשיתוף עם שחר סריג

Thanks to Hennie Jetzes for accompanying me through this journey.

Ronny Someck